ГОЛОВНІ ЕТАПИ В РОЗВИТКУ КОМУНІСТИЧНОГО ІНТЕРНАЦІОНАЛУ.

Таких етапів ми уважаємо приблизно чотири. Перший період — приблизно від Ціммервальду до початку російської революції. Другий етап — від кінця 1917 року до відомої відозви центрального комітету Р. К. П. (кінець 1918 року) і до першого конґресу Комінтерна (початок 1919 р.). Третий період — від першого до другого конґресу. І четвертий — від другого до третого конґресу Комінтерна.

Перший період, від Ціммервальду до російської революції являєть ся як би інкубаційним періодом Комінтерна. Головне завдане тодішного часу — нова ідейна орієнтація. Орґанізаційні спроби тодішних днів носять еще дуже боязливий характер.

На початку наша партія (російські большевики) була майже зовсім одинокою, коли вона у відомім маніфесті Ц. К. нашої партії, надрукованім в числі 33 нашого центрального орґану, через кілька тижнів після розпочатя імперіялістичної війни видвигнула клич "III. Інтернаціонал".

— "II. Інтернаціонал умер, побіджений опортунізмом. Долів опортунізм і нехай жиє очищений не тільки від "перекинчиків", але і від опортунізму III. Інтернаціонал". Так писав тов. Ленін в своїй статі "Положенє і завдання соціялістичного Інтернаціоналу" при кінці жовтня 1914 року (дивись збірник "Проти течії").

І дальше він писав:

— "II. Інтернаціонал виконав свою частину корисної підготовчої роботи по прелімінарній орґанізації пролетарських мас в довгу "мирну" епоху найжорстокійшого капіталістичного рабства і найбільшого капіталістичного поступу послідної третини XIX. і початку XX. століття. III. Інтернаціоналови належить завдане орґанізації сил пролетаріяту для революційного натиску на капіталістичні правительства, для горожанської війни проти буржуазії всіх країв за політичну власть, за побіду соціялізму".

Так формував завданя тов. Ленін в 1914 році:

— "В епоху переживаня імперіялістичних війн клич не може бути инший, як перетворенє імперіялістичної війни у війну горожанську.

—"Ми повинні підняти прапор горожанської війни." Інтернаціонал, дійсно гідний своєї назви, відродить ся або під сим кличем, або засуджений є на нужденне животіне. Наше завдане — приготовляти ся до наступаючих боїв, виховувати ся самим і виховувати весь робітничий рух в тій думці, що ми повинні або умерти, або побідити під прапором горожанської війни". Так писав я при кінці листопада 1914 р. в статі, поміщеній в нашім тодішнім центральнім орґані (див. збірник "Проти течії").

— "Коли опортунізм і шовінізм на час взяли верх в головнійших европейських партіях, II. Інтернаціонал перестав істнувати. На зміну йому прийде новий Інтернаціонал". Так заявляв т. Ленін в статі "Інтернаціонал і оборона вітчини" на початку грудня 1914 року.

Споминаючи минувші часи, ми не можемо сховати сего, що тоді лише невеличке число поділяло наші погляди. Ґрупа "Ціммервальдської лівої", злучившись вперше на самій конференції в Ціммервальді, в своїй резолюції видвигнула слідуюче домаганє: "Голосоване проти военних кредитів, виступленє соціялістичних міністрів з буржуазних правительств, викрите капіталістичного і протисоціялістичного характеру війни з парляментарної трибуни, зі сторінок леґальної і, де необхідно, нелеґальної преси... Устроюванє отвертих демонстрацій проти правительств, пропаґанда міжнародної солідарности в траншеях, поміч економічним страйкам і стремлінє перетворити їх при сприяючих обставинах в політичні страйки, горожанська війна, а не горожанський мир".

Ціммервальдська конференція відкинула сі наші предложеня. В офіціяльнім орґані Ціммервальду було заявлено, що "ні в жаднім случаю не треба викликати і думки про те, будь-то Ціммервальдська конференція хоче викликати розкол і утворити новий Інтернаціонал". На самій Ціммервальдській конференції навіть декотрі ліві елементи з піною на устах виступали проти думки про утворенє III. Інтернаціоналу. Ми прийшли не тому, щоби "давати формулу III. Інтернаціоналови". Так заявляла нам ціммервальдська більшість. Бороти ся за розкол старих офіціяльних соціял-демократичних партій в той час було не легко. Нехай пригадає читач, що навіть Карл Лібкнехт в ті часи офіціяльно належав еще до "єдиної" старої німецької соціял-демократії.

— "Бувші до сего часу слабі спроби відновленя інтернаціональних звязий йшли якраз по тім небезпечнім шляху взаїмної "амнестії". Перша же нарада в Лугані стала на той ґрунт, що мовляв, не можна нікого "посуджувати". Наче-б з нечуваною, страшною зрадою можна воювати, не посуджуючи її, не називаючи зради зрадою. Копенгаґська конференція перетворила ся вже в звичайну комедію, так як боялася сказати хоч би одно опреділене слово. Лондонська конференція зробила те, що потрібне було анґльо-французькій буржуазії, але свідомо не відрізала собі шляху до взаїмної амнестії. Женська міжнародна конференція в Берні придержувалась того самого філістерського погляду, що в жаднім случаю не можна нікого "посуджувати". Її резолюції цілком вкладають ся в русло амнестії".

Так характеризував пишучий сі рядки тодішнє положенє справ в статі "Про амместію і її пророків" (див. збірник "Проти течії").

Однак робота, виконана Ціммервальдською лівою, не пропала даром. Посіяне зерно скоро почало пускати паростки. Вже на кінтальській конференції наші ідеї мали більше впливу, чим в Ціммервальді. Ціммервальдська ліва почала лучитись і орґанізаційно. Наша нарада перед самим відїздом в Росію після лютневої революції з товаришами з лівого крила французького, німецького, швайцарського і шведського робітничого руху фактично мала значінє першої підготовчої конференції III. Інтернаціоналу. З весни 1917 року клич "за III. Інтернаціонал" набуває в Росії все більшу і більшу популярність. Вже при свому народженю III. Інтернаціонал звязав свою судьбу з судьбою пролетарської революції в Росії. В міру того, як зростала і кріпшала пролетарська революція в Росії, кріпшало положенє Комуністичного Інтернаціоналу в цілім світі.

***

При кінці 1918 року Центральний Комітет Р. К. П., до котрого все більше і більше переходить фактична роля орґанізатора будучого III. Інтернаціоналу, виступає з отвертим листом до німецьких спартаківців і до австрійських комуністів. Приводом до сего листа послужило призначенє анґлійською робітничою партією міжнародної конференції в Льозанні на 6. січня 1919 р. Центральний Комітет Р. К. П. заявляє про своє відмовленє ся (як в 1914 році ми висказали ся проти відомої Штокгольмської конференції) брати участь в конференції, де будуть соціял-патріоти, і закликає всіх однодумців прилучити ся до того відмовленя ся. Центральний Комітет перечисляє всі ті орґанізації, котрі солідарні з ним: комуністичні партії Фінляндії, Естонії, Литви, Білоруси, України, Польщі, Голяндії. Центральний Комітет покликаєть ся еще на солідарну з ним часть шведських, швайцарських і італійських соціялістів, а також сторонників Маклїна в Анґлії, Дебса в Америці і Лоріо у Франції. Се — все, що ми мали тоді на своїй стороні.

24. січня 1919 року Центральний Комітет Р. К. П. виступає вже з прямим закликом до комуністів цілого світа взяти участь в першім конґресі Комуністичного Інтернаціоналу. Сей заклик підписали: Центральний Комітет Р. К. П., заграничне бюро Комуністичної Партії Польщі, заграничне бюро Комуністичної Партії Угорщини, заграничне бюро австро-німецьких комуністів, російське бюро Центрального Комітету Латишської Партії, Центральний Комітет Комуністичної Партії Фінляндії, Виконавчий Комітет Соціял-Демократичної Балканської Федерації і Соціялістична Робітнича Партія Америки. Як бачить читач, ініціятори були і тоді еще не дуже многочисленні.

Але вже в той час клич "за III. Інтернаціонал" з кождим днем отримував все більше і більше притягаюче значінє. В Німеччині в той час наближались перші славні бої спартаківців проти буржуазії і соціял-демократів. В Німеччині і в Австрії тільки що полетіли в воздух імператорські трони. В Европі починав бушувати революційний вихор.

В ті часи здавало ся, що розпочавший ся вихор зразу і легко здує, як карточні домики, старі соціял-демократичні партії. Тоді еще не могло бути ясним, що, наприклад, німецька соціял-демократія стане таким сильним контрреволюційним фактором. В книжці німецького буржуазного професора Ріхарда Фестера, яка носить назву "Інтернаціонал в 1914—1919 рр." поважний професор говорить: "Німецькій соціял-демократії, правда, не вдало ся перешкодити німецькій революції, але її все-ж таки вдало ся пригасити einzudaemmen ту революцію і зорґанізувати опір проти большевизму" (названа брошура, стр. 29). Сі слова написані після першого розгрому спартаківців в Берліні. Але в медовий місяць німецької революції лише немногим приходило до голови, що німецька соціял-демократія стане головною і майже одинокою опорою буржуазної контрреволюції.

Представництво на першім конґресі Комуністичного Інтернаціоналу було немногочисленне і зміст праці першого конґресу був головним робом декоративний. У висше цитованім заклику на конґрес в формі 12 тез були, виложені "цілі і тактика" III. Інтернаціоналу. Перший конґрес загально лишив ся в рамцях тих 12 тез.

Але як би там не було, діло було зроблено, III. Інтернаціонал сформував ся, як орґанізація.

(Кінець буде.)

МАНДАТ НА РЕКВІЗИЦІЮ.

Велике моральне обуренє викликали у буржуазії большевицькі реквізиції меблів по панських роскішних кватирах, реквізиції кімнат і т. н. Експропріяція експропріяторів, переведена радянською владою, була чудовою нагодою для масової демонстрації усіх міщанських чеснот. Обивательська стихія вибухла цілим водометом роскішного морального засуду комуністичних "насильств".

І в той же саме час поза межами радянських републик, у щасливих і культурних країнах, де панує гуманний, культурний капітал — також видано ордери на реквізицію!...

Звичайно сі ордери не мали такого дрібязкового характеру, а були цілком гідні великої солідности капіталізму.

Найвисший уряд, зязок цілої системи сучасного капіталізму — "Ліґа Націй" видала напр. у свій час мандат Америці на реквізицію досить великого "помешканя"

— Вірменії!

Ціла Вірменія гамузом: з худобою і людьми, а особливо — з зелізницями і сировиною передаєть ся (цілком законно!) на використанє — Америці

— по мандату!

А ось нині чуємо нову звістку: держави антанти знову видали мандат на військову окупацію Східної Галичини. Буржуазія обробляє великі діла і замість реквірувати меблі, реквірує

— цілі країни.

Особливий запал виявляє молоденьке, екзальтоване, щойно вилуплене з антантського яєчка, але досить вже хиже польське одноголове орлятко.

Польські імперіялісти, — а ними є всі польські партійні ґруповання від вшехполяків геть до пепесівців — притьмом наровять зісти Східну Галичину, зробити з неї те, що в свій час зроблено німецькими імперіялістами з польським населенєм в Познаню — геть спольщити, як їх самих було в свій час знімчено. Дійсно добра наука дає плідні наслідки.

Ціле літо і до нинішного дня приносили й досі приносять вісти про шляхоцько-панське хазяйнованє в Східній Галичині, Холмщині, Підляшу і Волині. У селян відбираєть ся землі, переслідуєть ся українську школу, культурно-просвітні установи. Селянство втягаєть ся в "релігійну боротьбу" — силоміць запроваждуєть ся в українських селах католицтво. Се викликує "православну" реакцію і таким чином відтягне від соціяльної боротьби широкі маси. Такі, принаймні, заміри польського панства.

Навіть дітий "реквірує ся" до польських шкіл.

Студентство, яке прагне свого українського буржуазного університету — мусить іти до польського і спроба зробити приватні українські університетські курси закінчила ся справжним погромом: закритєм цілої низки українських культурних закладів і арештами культурних діячів.

Національна боротьба двох буржуазій шаліє з дня на день.

Вже прийшло до апоґею: на східних торгах вчинено у Львові замах на Пілсудського.

Зробив "атентат" — український студент, син відомого "громадянина" у Львові.

Отже в Східній Галичині кипить, як у казані з зачиненими кляпанами. Буржуазія вцварюєть ся у власному пеклі. До послуг у неї закроданці "соціялісти", зрадники робітничого руху.

Буржуазія, одначе, завбачає цілу небезпеку свого становища. Тверезі голови підносять гасло угоди з українськими буржуазними колами. Але де там!... Патос житя, зміст і краса житя буржуазії, — конкуренція, азарт, ажіотаж.

Проєкти автономії Східної Галичини, висунуті майже всіма партіями (крім вшехполяків) є тільки вивіска для годить ся. Бо-ж відомо, що моральна "фразеольоґія буржуазії" шаліє в міру зі зростом морального і вільного розкладу буржуазного суспільства.

Вибух зоольоґічного шовінізму в реквірованій Галичині не обходить маси робітництва і селянства. Але він впливає орґанізуючо на їх. Він знимає полуду з очий українського хлопа. Люди бачуть, куди їх привели їхні дотеперішні проводирі: Петлюра, Петрушевич і инші.

Зріст комуністичної партії в Польщі й Галичині наочно показує, що національне визволенє можливе тільки разом з соціяльним і се вже маси собі усвідомлюють.

В. Блюмштейн.

Чехословаччина має дуже велику армію.

"Жечпосполіта" подає, що господарчий відділ чеського парляменту ухвалив 50 міліонів корон кредиту но озброєнє. З приводу сього "Прагер Таґблят" пише, що Чехословаччина має найчисленнійшу армію на світі. Армія та числить 2.21 процент населеня цілої републики.

МІЖНАРОДНЕ ПОЛОЖЕНЄ І РОЛЯ ЧЕРВ. АРМІЇ.

Вага нашого положеня лежить в тому, що ми чотири роки по жовтневій революції є окружені капіталістичними державами. Поза нашими границями пролетарська революція ніде побідно не розвинула ся. Буржуазія зуміла по цілому світі в критичний мент при кінці імперіялістичної війни удержатись при владі. В той мент вона, як пануюча кляса, була найслабша, а робітники, яким надоїла нарешті ціла безглуздість війни, загрожували їй тоді найбільше. Тоді була епоха великих революційних, спонтанічних, масових рухів, і буржуазію опанувала тоді найбільша паніка. Ми мали право тоді сподівати ся, що буржуазія буде в тій боротьбі побита, і що армії робітників і селян, які ми виставили для оборони в нашім краю, сповнять своє завданє в тих національних рамах.

Події вирішили инакше. Пануюча буржуазія окружає нас довкруги. Ми завели ся у своїй надії, що перший підйом мас по війні повалить її. Найважнійшою дійсностю в нинішному міжнародному положеню є те, що буржуазія вдержала ся.

І що ми бачимо дальше? Революційні сили наростають: тепер нема вже того повстанчого руху, який ми знаємо з 1918—19 року, хіба що де-неде трапляють ся сильні виступи, рухи. Майже у всіх країнах бачимо ми тепер терпеливу і систематичну працю революційних партій, які, вихісновуючи революційний досвід, працюють з методичним приготованєм і з узглядненєм усіх відносин сил. Ми вже не можемо сподівати ся, що робітництво повалить буржуазію при помочі несподіваного наступу або при помочі насильного напруженя.

Хоча і господарська підвалина вислизнула зпід ніг буржуазії, вона зуміла задержати холодну кров і політичне пановане над своїм державним апаратом, так що від тепер боротьба стає тяжка, систематична, повільна і невдячна. Се є головні признаки нашого міжнародного положеня. З одної сторони збиранє сил робітничої кляси, з другої сторони мілітарне, поліційне і політичне насильство буржуазії, яка приготовляєть ся до боротьби і хоче бороти ся аж до послідку.

З того виходять всілякі висліди. Передовсім буржуазія, яка передержала 1919 рік, в 1921 не уважає большевизм як житеву небезпеку. Вона вважає положенє вже не так загроженим, як було воно в 1918—19 рр., і тому старала ся вона тоді побідити нас мілітарною інтервенцією; небезпека не видаєть ся їй така велика, тому що вона жиє три роки по війні: вона психольоґічно уважає можливим відновити зносини з Росією.

Помимо того є вона готова підняти довгу війну, щоби розторощити пролетарську революцію. Ми не стоїмо самі, коли прийдеть ся підняти з нею на національному і на міжнародному полі боротьбу.

Ми держали ся на своїх власних силах. Можна сказати, що ми не зле маневрували, буржуазія зі своєї сторони ділає з розвагою. На неї прийшла година, в якій вона може вихіснувати природні богацтва Росії, відновити російський ринок, заперестати господарсько шкодити і відсунути в сей спосіб революційний рух. Які перспективи виходять з сего? Завзята і витревала боротьба робітничої кляси за владу, яка в Европі і по цілім світі чимраз більше заострюєть ся. В тій боротьбі прийдуть побіди і поражки. Як довго буде вона тревати, ніхто не може сказати. Ясним є, що наші відвороти в нашім міжнароднім положеню будуть набувати всілякої форми.

Нераз довкруги нас замкнеть ся зелізний перстень. Прийдуть інтервенції, нові наступи, нові спроби повалити нас при помочі зброї. Пізнійше розвалять ся кайдани, які силуєть ся наш ворог довкруги нас засилити, і ми будемо заключувати торговельні договори. Боротьба робітничої кляси з буржуазією грудь при груди буде тревати довго і без перестанку, а Червона Армія буде найбільшою в світі силою робітничої кляси. Такі є вигляди на будучність, і з того боку треба оцінювати ролю Червоної Армії для партії і для робітництва. Ми нераз зазначуємо, що ми перейшли з періоду мілітарної боротьби в період господарської боротьби. Загально сказавши, так і є: ми мусимо приготовляти сили до господарської боротьби, ті сили, яких хвилево не треба на фронті. Але не можна в маси пустити думки, що завданє Червоної Армії сповнено.

Лев Троцький.

ЛІТЕРАТУРНЕ ЖИТЄ НА РАДЯНСЬКІЙ УКРАЇНІ.

Спис найновійших творів виданих і готових до друку.

Акад. Д. І. Еварницький виготовив до друку велику збірку етноґрафічних матеріялів: "Український простолюд в його творчости", "Словник української мови" (перший том надруковано 1919 р. в Січеславі) і додаток до І. тому: "Лекції по історії місцевого краю", "Слово в день відкритя Катеринославського Університету" (коротка історія місцевого краю на підставі ще не опублікованого матеріялу) і "Лекції по загальній археольоґії" (російською мовою). Крім того сей учений готує до друку і на ново редаґує вже українською мовою давнійші свої праці, друковані російською мовою: "Слідком за Запорожцями" і перший том "Історія Запорожа" (з додатком нових матеріялів).

П. О. Єфремов приготовив до друку "Твори" А. Кащенка (6 томів), написавши до них спеціяльну критичну біоґрафічну розвідку і свій переклад "Короткої історії української мови" ак. Шахматова (друковано в II. томі енцікльопедії "Український Народ"), розширивши її додатками з инших творів покійного ученого, а також опрацьовує свої лекції по "Історії української мови" і "Українській діялектольоґії", читаній за останні роки в січеславському І. Н. О. та ріжних учительських і інструкторських курсах. Крім того нимже приготовлено до друку дві праці про Шевченкову поему "Мзрія" по рукопису, виданому Лободовським (студія стилю Шевченка) і "Слідком за Господом Бором", до психольоґії творчости Шевченка. Він же працює над більшими історично літературними темами: "Натуралізм в українській літературі" і "Історична повість в українському письменстві", а також перекладає історичні романи: Г. Сенкевича "Кво вадіс" і Мережковського "Юліян Апостат і Леонардо да Вінчі" та редаґує дальші випуски серії "Українських народних байок і казок". (10 книжок було надруковано в Січеславі Споживачем і Українським Видавництвом в Січеславі 1919 і 1920 рр.)

Василь Атаманюк (Галичанин) виготовив до друку дві збірки своїх поезій "Сни коханя" і "Знад Дніпра" і викінчує трету "Темними шляхами". Опріч того у нього виготовлена збірка оповідань, нарисів і фейлетонів "Як ото в нас бувало" і збірка поем з революційної доби "Бандурист", на взірець "Кобзаря" Шевченка. Сейже автор написав 10 дитячих пєс, здебільшого з сучасного житя. Зараз працює В. Атаманюк над великою повістю із останніх десятиліть в трох томах під одною спільною назвою: "На грані епох" і перекладає твори А. Шніцлера на українську мову. Перекладено ним також лібретто опери Гуно "Фавст".

Т. Романченко виготовив до друку два збірники своїх поезій: "Колиски" і "Настрої" і збірник оповідань "Кришталевий ліс". Крім того зредаґовано ним два збірники поезій ріжних авторів: "Україна в рідній поезії" і "Краса України" та друге видане збірки народних пісень "Найкращі українські пісні". Нарешті нимже готуєть ся до друку дві казки "Царівна Ялинка" та "Три брати вітри".

Д. Лисиченко переклав роман Жоль Верна: "Подорож до осередку землі", а також склав для Української Академії Наук докладний бібліоґрафічний показчик катеринославських видань.

Письменник Т. Верба приготовив до друку кількадесять оповідань, переважно сатиричного змісту.

Борис Гурій, молодий український поет, приготовив до друку першу збірку поезій під назвою "Чорний цар" і написав пєсу на 4 картини "Казка".

Російський поет Юрій Золотарів переклав на російську мову декілька віршів з українських поетів, а саме: Олеся, Максима Рильського, Лесі Українки, Володимира Кобилянського та Семенка.

Українське Видавництво при Х.В.О. з ініціятиви начальника політичного управління харківської військової округи М. В. Салько при Х. В. О. має розпочати видане кращих зразків української побутової белетристики. Сеж саме видавництво випускатиме і підручники для червоноармійців українською мовою і першим має друкувати "Букварь", складаний відповідно до педаґоґічних і заразом нових громадсько-соціяльних умов.

Зміст літературно-мистецького збірника "Вир революції".

Поезія. Валеріян Поліщук: "Бунтар", 8 поезій та "Великий хам" (драматична поема); Микола Терещенко: 8 поезій; Гриць Шкурупій: 6 поезій та "Вулиця" (поема); Василь Чумак: 6 поезій; Семен Скляренко: 4 поезії; Вероніка Черняхівська: поезія; Василь Атаманюк: 3 поезії; Михайло Стаценко: 3 поезії.

Красне письменство. Валеріян Підмогильний: "В епідемічному бараці"; Віра Нечаївська: "Літо"; Володимир Ґадзінський: "Він і вона"; Гриць Шкурупій: "Розмова мерців"; Фільософ з головою хлопчика: "Бризки мислі", "Хемик"; Антін Амнюель: "Марат".

Робітнича сторінка. Дмитро Корнійчук: Передмова, Уривок з драми "В неволі"; Олексій Шевченко: "Посуха"; Є. Очеретяний: "В робітничій сімї"; Сидір Петренко: "Листє", "Сила прорветь ся"; Н. Д.: "Що се: вітер гуде".

Мистецька трибуна. Анатоль Петрицький: "Сучасне мистецтво і малярство"; Валеріян Поліщук: "Динамізм в сучасній українській поезії"; В. Юноша: "Поет чарів ночі"; П. Е. Тромов: "Од ясної панночки до Вота Витмена"; Дмитро Зінківець: "Театральні здобутки української революції".

Бібліоґрафія. Василь Сонцвіт: "Шляхи мистецтва"; В. Юноша: "Нова книжка А. Кримського".

Мистецька хроніка. Київ, Січеслав, Одеса, Чернигів, Ню Йорк (Америка), Вінніпеґ (Америка-Канада). Сучасна російська поезія.

Заходи до Українізації Січеславської Опери.

Деякими місцевими оперними артистами (Рябко, Шуйський і др.) роблять ся заходи до частинної українізації катеринославської опери і перекладаєть ся на укр. мову лібрета популярних опер. ("Фавст") Гуно поетом В. Атаманюком та "Черевички" і "Евген Онєгін" Чайковського і "Русалка" Даргомижського актором Т. Рябком.

Музична спадщина М. Г. Іванова.

Після українського композитора М. Г. Іванового, розстріляного махнівцями в жовтни 1919 р. в Січеславі ніби то за замах на житє самого "батька", лишили ся такі музичні твори: "Майська ніч", опера на три дії за Гоголем; "Принц свинопас", дитяча оперета за Андерсоном на 2 дії, текст В. Атаманюка; романси на слова Шевченка: "Вечір" (сер. г.), Олеся: "На чужині" (сопр.), "Наче море в краях полудневих" (сопран, або тенор), "І нелюба свого" (сопр.), "Лебеді плавають" (м., сопран або барітон) і "Коли хочеш знать, серденько", гр. А. Толстого (переклад В. Атаманюка), "Вечір тихнє в безкраї рожевому" (вис. голос), Я. Полонського (переклад Атаманюка) "Сто літ" (м.-сопр.) і З. А. Турського "Вітер" (мельодеклямація) і др. Крім того лишили ся після нього спроби орхестровок і розкладок на голоси народних пісень. Се тільки частина написаного Івановим. Решта загинула від руки махнівців, що попалили рукописи пок. композитора. Тодіж таки знищено було рукописи белетристичних його спроб та частину його праці про українські жерела в музичних творах російських композиторів.

Нова збірка українських пісень.

Січеславським музиком і композитором Ґрото-Слепиковським покладено на ноти 135 українських пісень. Записи робили ся після мельодії акад. Д. І. Еварницького, що спеціяльно для сеї мети співав композитору.

Товариші! Відновляйте передплату на "Українські Робітничі Вісти".

ПРОСТО З УКРАЇНИ!

Єсли ви цікаві довідатись про житє і працю тих товаришів, котрі керують революційним рухом на Україні, то замовляйте нову брошурку, що тільки вийшла з друку і називаєть ся:

ПРОВІДНИКИ РЕВОЛЮЦІЙНОГО РУХУ НА УКРАЇНІ.

В сій брошурці є подані також найновійші портрети револ. провідників, які ще не були печатані в Америці. Брошурка надаєть ся до масового ширеня.

Ціна 10 центів.

Замовленя посилайте до:

UKRAINIAN LABOR NEWS
Cor. Pritchard & McGregor St.
WINNIPEG, MAN.